

Η Κρήτη	Η Κρήτη κατοικήθηκε για πρώτη φορά τη Νεολιθική εποχή (6.500-3.000 π.Χ.). Ο σημαντικότερος οικισμός φαίνεται να ήταν η Κνωσός, όπως και στην Εποχή του Χαλκού.
Ταυτότητα/ποιοι πολιτισμός;	- Ο μινωικός πολιτισμός πήρε το όνομά του από το μυθικό βασιλιά της Κνωσού Μίνωα. - Έφτασε σε υψηλό επίπεδο κοινωνικής και οικονομικής οργάνωσης και καλλιτεχνικής παραγωγής.
Πότε, από ποιον ανακαλύφθηκε;	- Ανακαλύφθηκε αρχές του 20ού αιώνα - με τις ανασκαφές του Βρετανού αρχαιολόγου Άρθουρ Έβανς στην Κνωσό.
Πού αναπτύχθηκε;	Αναπτύχθηκε στην Κρήτη .
Πότε;	Κατά την 3η και 2η χιλιετία π.Χ., στην Εποχή του Χαλκού (3.000-1.100 π.Χ.).
Οικισμοί - στην 3η χιλιετία π.Χ. Παραγωγή Επαφές Εμπόριο	<ul style="list-style-type: none"> Από τις αρχές της 3ης χιλιετίας π.Χ. ο πληθυσμός στην Κρήτη βαθμιαία αυξάνεται. Η γεωργία και η κτηνοτροφία γίνονται πιο συστηματικές Οι κάτοικοι οργανώνονται σε μικρούς οικισμούς. Οι Μινωίτες έχουν επαφή με άλλες περιοχές του Αιγαίου και της Ανατολικής Μεσογείου, όπως οι Κυκλάδες, η Κύπρος και η Αίγυπτος. Εμπορεύονται διάφορα προϊόντα. Εξάγουν λάδι, κρασί, ξυλεία, λίθινα αγγεία, ίσως υφάσματα και δέρματα Εισάγουν μέταλλα ή άλλες πρώτες ύλες για την κατασκευή όπλων, εργαλείων και καλλιτεχνημάτων.
Η εξέλιξη των οικισμών στη 2η χιλιετία π.Χ. Τα πρώτα ανάκτορα Ο μεγάλος σεισμός Τα νέα ανάκτορα Η κυριαρχία των Μινωιτών	<ul style="list-style-type: none"> Μερικοί οικισμοί αποκτούν σιγά σιγά μεγαλύτερη έκταση και πλούτο από τους άλλους. Γύρω στο 2000 π.Χ.: εμφάνιση των πρώτων ανακτόρων. Γύρω τους αναπτύσσονται μεγάλοι οικισμοί που μπορούν να χαρακτηριστούν πόλεις: Κνωσός, Φαιστός, Μάλια, Ζάκρος. Τα πρώτα ανάκτορα καταστρέφονται γύρω στο 1700 π.Χ. από σεισμό, αλλά ξαναχτίζονται πιο επιβλητικά. Η περίοδος των νέων ανακτόρων (1700-1450 π.Χ.): μεγαλύτερη ακμή του μινωικού πολιτισμού. Την εποχή αυτή οι Μινωίτες κυριαρχούν στο Αιγαίο: <ul style="list-style-type: none"> - ιδρύουν αποικίες (Κύθηρα, Ρόδος) - έχουν στενές σχέσεις με την ηπειρωτική Ελλάδα επηρεάζουν έντονα το μυκηναϊκό πολιτισμό που κάνει τότε την εμφάνισή του.
Πολιτική και διοικητική οργάνωση στα ανάκτορα συγκεντρωτικό σύστημα – κέντρο τα ανάκτορα	<ul style="list-style-type: none"> Τα ανάκτορα είναι μεγάλα συγκροτήματα κτιρίων, αποτελούνται από πολλές πτέρυγες δωματίων. Είναι διοικητικά, οικονομικά, θρησκευτικά και καλλιτεχνικά κέντρα. Όλα τα μινωικά ανάκτορα έχουν τα εξής κοινά χαρακτηριστικά: <ul style="list-style-type: none"> - προσανατολισμό στον άξονα Βορρά-Νότου - μία ορθογώνια κεντρική αυλή. γύρω της αναπτύσσονται οι πτέρυγες των δωματίων - πολυώροφα, με μεγάλες κλίμακες (σκάλες), φωταγωγούς, σύστημα ύδρευσης και αποχέτευσης - τοιχογραφίες: από αυτές αντλούμε πολλές πληροφορίες για τη ζωή των Μινωιτών. - δεν ήταν οχυρωμένα <p>Το πολιτικό, διοικητικό και οικονομικό σύστημα της μινωικής Κρήτης ήταν συγκεντρωτικό, με κέντρο τα ανάκτορα. Τα ανάκτορα ήταν:</p> <ul style="list-style-type: none"> - η κατοικία του άρχοντα της ευρύτερης περιοχής

<p>αγροικίες και επαύλεις</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ο τόπος όπου συγκέντρωναν την παραγωγή και τα εμπορεύματα για να διατεθούν στο εσωτερικό του νησιού ή στο εξωτερικό - κέντρα κατασκευής πολύτιμων αντικειμένων και καλλιτεχνημάτων, με πολλά εργαστήρια - θρησκευτικά κέντρα, όπου μαζευόταν πλήθος κόσμου με την ευκαιρία διαφόρων τελετών - στα ανάκτορα ζούσε, κυκλοφορούσε και εργαζόταν μεγάλος αριθμός αξιωματούχων, υπαλλήλων και τεχνιτών. <ul style="list-style-type: none"> • υπήρχαν διάσπαρτες σε ολόκληρη την Κρήτη αγροικίες ή επαύλεις: <ul style="list-style-type: none"> - συγκέντρωναν τη γεωργική και κτηνοτροφική παραγωγή της περιοχής - έλεγχαν τη διακίνηση των προϊόντων για λογαριασμό των ανακτόρων.
<p>Γραφή</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Η ανάπτυξη του εμπορίου και η περίπλοκη διοικητική και κοινωνική οργάνωση οδήγησαν γύρω στο 1700 στη χρήση ενός συστήματος γραφής • Έμοιαζε με τα ιερογλυφικά, όπως αποδεικνύει ο δίσκος της Φαιστού. • Λίγο αργότερα άρχισε να χρησιμοποιείται ένα νέο σύστημα γραφής, η Γραμμική Α. Η γραφή ήταν συλλαβική, δηλαδή κάθε σημείο αντιστοιχούσε σε μία συλλαβή, και υπήρξε το πρότυπο για την ανάπτυξη της μυκηναϊκής γραφής (Γραμμική Β). • Σημεία αυτής της γραφής έχουν βρεθεί κυρίως επάνω σε αγγεία ή χαραγμένα σε πινακίδες απογραφής εμπορευμάτων. • Η γραφή όμως αυτή δεν έχει αποκρυπτογραφηθεί.
<p>Οικονομία</p> <p>πλοία εμπόριο</p> <p>επαφές: Αιγαίο Αίγυπτος</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Την εποχή των νέων ανακτόρων (1700-1450 π.Χ.) οι Μινωίτες κυριαρχούν με τα πλοία τους σε όλο το Αιγαίο. • Η εμπορική δραστηριότητα είναι τώρα πιο έντονη. • Ιδιαίτερη ζήτηση σε όλο το Αιγαίο έχουν τα έργα της καλλιτεχνικής παραγωγής (μεταλλοτεχνία, λιθοτεχνία, κοσμηματοτεχνία). • Μινωίτες έμποροι και ναυτικοί φαίνεται να απεικονίζονται σε αιγυπτιακούς τάφους προσφέροντας τέτοια έργα σε Αιγύπτιους αξιωματούχους με τους οποίους συναλλάσσονταν.
<p>1450 π.Χ.</p> <p>Οι Μυκηναίοι στην Κνωσό</p> <p>Η Κρήτη επαρχία των Μυκηναίων</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Γύρω στο 1450 π.Χ. τα μινωικά ανάκτορα καταστρέφονται, πιθανόν από σεισμό, όλα εκτός από αυτό της Κνωσού. • Η εξασθένιση της πολιτικής και διοικητικής οργάνωσης που ξεκινούσε από τα ανάκτορα φαίνεται ότι έδωσε την ευκαιρία στους Μυκηναίους να καταλάβουν την Κνωσό. • Οι Μυκηναίοι από την Κνωσό φαίνεται ότι κυριαρχούν σε ένα μεγάλο τμήμα της κεντρικής και ανατολικής Κρήτης μέχρι το 1370 π.Χ., οπότε το ανάκτορο της Κνωσού καταστρέφεται οριστικά. • Στη συνέχεια η Κρήτη αποτελεί επαρχία του μυκηναϊκού κόσμου διατηρώντας όμως ορισμένα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά.

Τι να θυμάμαι όταν μελετώ ένα μάθημα Ιστορίας;

- Ποιος;
- Τι;
- Πού;
- Πότε;
- Πώς;
- Γιατί;
- Για ποιο σκοπό;